

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/99/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514206197
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:8514206197.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v opatrovníckej veci F. Y. nar. XX.X.XXXX pozbavenej spôsobilosti na právne úkony umiestnenej J. - E. sociálnych služieb, L. č. 7, I., zastúpenej opatrovníčkou R. P. pracovníčkou Okresného súdu Rožňava na návrh navrhovateľky R. Y. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v obci Y. XXX zastúpenej advokátkou JUDr. Martou Konkoľovou so sídlom Advokátskej kancelárie v Starej Ľubovni na Jarmočnej 79 a za účasti opatrovníka J. - E. sociálnych služieb, L. 7, I. v konaní o zmene opatrovníka, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava z 11.9.2015 č.k. 5Ps 5/2014-130 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vracia vec na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením z 11.9.2015 č.k. 5Ps 5/2014-130 zamietol návrh navrhovateľky na zmenu opatrovníka pre F. Y. nar. XX.X.XXXX pozbavenú spôsobilosti na právne úkony a návrh na úpravu styku. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov ani štát nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na vykonané dokazovanie, hlavne znalecké dokazovanie, na základe ktorého dospel k záveru, že zmena opatrovníka pre F. Y., ktorá je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, nie je v jej záujme. Navrhovateľka vzhľadom na svoj zdravotný stav, ako aj na skutočnosť, že zabezpečuje starostlivosť o mentálne postihnutého syna, nie je schopná zabezpečiť F. Y. adekvátnu starostlivosť, najmä pravidelné užívanie liekov a v prípade nedodržania liečebného režimu, by mohla F. Y. ublížiť sebe alebo svojmu okoliu. Výrok o trovách konania medzi účastníkmi a o náhrade trov štátu odôvodnil ust. § 146 ods. 1 písm. a/ a § 148 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto uzneseniu podala navrhovateľka včas odvolanie v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/, pretože sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a §221 ods. 1 písm. a/ O.s.p., súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, v zmysle § 205 ods. 2 písm. b/ konanie ma inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, § 205 ods. 2 písm. c/, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností § 205 ods. 2 písm. d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vytkla konajúcemu súdu, že sa nedostatočne riadil vyšetrovacím princípom, v dôsledku čoho nedostatočne zistil skutkový stav veci a napriek tomu, že pre nespоровé konanie je dôkaz výsluchom účastníka pravidlom, nevy počul F. Y., ktorý dôkaz navrhla už v návrhu na začatie konania, resp. neuviedol žiadne dôvody, ktoré by odôvodňovali jej nespôsobilosť byť na pojednávaní prítomná, čím nedodržel ďalšiu základnú zásadu v konaní pred súdom, a to zásadu ústnosti. Konajúci súd pri svojom závere vôbec nezobral na zreteľ jej argumenty a rovnako nevykonal ňou navrhované dôkazy, konkrétne výsluch R.. P. a Y.. R., pričom ich nevykonanie nijakým spôsobom neodôvodnil, ani sa s nimi žiadnym iným spôsobom nevysporiadal. Rovnako sa nevysporiadal s potvrdením R.. Y. vo vzťahu k jej starostlivosti o syna I. nar. XX.X.XXXX,

ktorý trpí sychizofréniou a obdobnou formou mentálnej retardácie, ako dcéra F. Y. a v rozpore s § 27 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka sa vôbec nezaoberal tým, že je to v prvom rade príbuzný, ktorý má byť ustanovený ako opatrovník osobe obmedzenej alebo pozbavenej na osobnej slobode. Samotná opatera o I. Y., ktorý trpí obdobnými diagnózami, je ďalším dôkazom toho, že je schopná sa o dcéru F. Y. postarať aj preto, že pri starostlivosti syna I. Y. nadobudla potrebné schopnosti a znalosti na zvládnutie zdravotného stavu a ak by sama cítila, že sa o dcéru nedokáže postarať, ako matka, ktorá chce pre dcéru len to najlepšie, by zaiste nechala dcéru v domove sociálnych služieb. V jej prospech svedčí aj fakt, že je držiteľkou opatrovateľského certifikátu, je schopná podať prvú pomoc a v obci, v ktorej býva, je ambulancia a najbližšia nemocnica v Starej Ľubovni vzdialená od miesta jej trvalého bydliska cca 9 km, ako aj to, že už v minulosti vykonávala opateru o obe deti, pravidelne dostávali lieky a patričnú starostlivosť. Tiež uviedla, že dôvodom umiestnenia dcéry F. Y. v domove sociálnych služieb bola skutočnosť, že sa v tom čase starala o svojho manžela, ktorý trpel závažnými zdravotnými problémami a nevládala starostlivosť aj o neho aj o zdravotne postihnuté deti a k zmene opatrovníka došlo k z dôvodu, že v čase, keď bola dcéra u nej, domnievala sa, že nemusí platiť Domovu sociálnych služieb J. príspevok a tiež z dôvodu, že aj napriek niekoľkým výzvam so strany tohto domova, dcéra sa späť do ústavu nevrátila, ako je to uvedené aj v odôvodnení uznesenia, ktorým bol za opatrovníka pre nesvojprávnu F. Y. ustanovený Domov sociálnych služieb J. (sp. zn. 15P 32/2003), a nie ako to tvrdí správa domova sociálnych služieb, že ani v minulosti nebola schopná poskytnúť dcére náležitú starostlivosť. Konajúci súd rovnako vôbec neskúmal situáciu v domove sociálnych služieb, v ktorom je toho času umiestnená, hoci sa nesvojprávna dcéra častokrát v jej prítomnosti sťažuje na tamojšie problémy, medzi ktoré patrí najmä nedostatočné vybavenie v domove a nedostatočná starostlivosť o ňu. Má za to, že samotné vyjadrenie nesvojprávnej dcéry pred znalcom nemožno brať ako jediné smerodajné, keďže v dôsledku jej choroby máva značené výkyvy nálad a rovnako sa domnieva, že zo strany domova došlo k jej ovplyvňovaniu, aby tam naďalej chcela zostať, čím získava domov finančné prostriedky, čo umocňuje aj skutočnosť, že má značne obmedzovaný prístup k svojej dcére. O nedostatočnej starostlivosti o nesvojprávnu dcéru svedčí aj fakt, že musela podstúpiť zákrok na gynekologickej ambulancii. Nakoľko vidí, že v domove sociálnych služieb nie je s dcérou dobre zaobchádzané, rada by sa ako jej matka o dcéru starala a chcela by, aby táto bývala v rodinnom prostredí spolu s ňou a s jej synom I.. Na rozdiel od vzťahov domove vzťahy medzi ňou a dcérou, ako aj medzi súrodencami F. a I. sú na veľmi dobrej úrovni. Domnieva sa, že súd pochybil aj v tom, že zvolil nesprávnu formu rozhodnutia a s poukazom na § 152 ods. 1 a § 192 ods. 2 O.s.p. a v danej veci mal rozhodnúť rozsudkom. Súd teda nepoužil takú formu rozhodnutia, ako mu zákon stanovuje a pre ktorú zákon stanovuje striktné požiadavky na odôvodnenie (§ 157 ods. 2 a § 169 ods. 1 O.s.p.). Konajúci súd v odôvodnení rozhodnutia neuviedol skutočnosti, ktoré zákon vyžaduje pre odôvodnenie rozhodnutia, a to najmä nevysvetlil, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, čím jej, ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29.7.2010 sp. zn. 2M Cdo 7/2009, uznesenie Ústavného súdu SR z 3.7.2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003 a čl. 46 ods. 1, ako aj čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, alebo zmenil tak, že za opatrovníka F. Y. pozbavenej spôsobilosti na právne úkony v súčasnosti umiestnenej v Domove sociálnych služieb J. v I. ustanovil ju za opatrovníka a priznal jej náhradu trov konania.

Opatrovníčka nesvojprávnej R. P. sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadrila.

J. - Domov sociálnych služieb v I. vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnuté rozhodnutie odvolacím súdom potvrdiť v zmysle § 219 O.s.p., pretože dôvody, o ktoré sa opiera odvolanie navrhovateľky, nie sú dané. Ako je v tejto veci zrejme, navrhovateľka podávala obdobný návrh na zmenu opatrovníka a tento sa prejednával na Okresnom súde Rožňava pod sp. zn. 7P 463/2011, ktorý bol zamietnutý podrobne odôvodneným rozsudkom zo 14.2.2012 a potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 31.7.2012 sp. zn. 8CoP 176/2012. Po uplynutí obdobia niečo vyše roka navrhovateľka opätovne podala návrh, ktorý je prejednávaný v tomto konaní, kde v podstate uvádza rovnaké dôvody s tým, že je presvedčená, že zvládne starostlivosť o dcéru pozbavenú spôsobilosti na právne úkony a zvládne aj zodpovednú funkciu opatrovníka. Navrhovateľka však nevládala tieto povinnosti ani v minulosti a podľa ich názoru by ich nevládala ani do budúca aj s ohľadom na zdravotný stav jej samej, ktorý bol predmetom znaleckého dokazovania znalkyňou R.. Q., ktorá sa vyjadrila aj k prognóze vývoja ochorenia navrhovateľky. Navrhovateľka si zrejme vôbec nie je schopná uvedomiť, že jej dcéra trpí na viacero

ochorení, teda nejde len o podanie tabletky v správnom čase, ale o stredný stupeň duševnej zaostalosti, prejavujúcej sa u nej poruchami správania, trpí schizofréniou, máva epileptické záchvaty, ktoré trvajú aj 30 minút a je potrebné kontaktovať záchrannú službu. Má kardiologické problémy, musí používať načúvací aparát, trpí skoliózou chrbtice, potrebuje byť pod kontrolou kardiologickou, neurologickou a psychiatrickou. Ich ústav sa nachádza v areáli nemocnice a v prípade potreby vie sa poskytnúť promptná pomoc. Výsluch F. Y. pred súdom tak, ako to v odvolaní namieta navrhovateľka, by nebol reálne možný a nebol by bez nebezpečenstva pre ňu samotnú a navyše bola vypočutá odborníkom - znalcom ustanoveným súdom, teda k žiadnemu porušovaniu ľudských práv v konaní nedošlo. Navrhovateľka neuviedla na pojednávaní, na akú okolnosť žiada vypočuť R.. P. a Y.. R.. V spise sú lekárske správy a Y.. R. v ich zariadení nepracuje od roku 2011. Podľa ich názoru znalecké posudky majú vyššiu právnu silu. To, že súd v napadnutom uznesení neuvádza dôvod ich nevypočutia, túto skutočnosť ponechali na zváženie odvolacieho súdu. V každom prípade konštatovanie v odvolaní, že navrhovateľka zvládala starostlivosť o obe svoje deti, nemá podklad v prevedenom dokazovaní, lebo pravdou je opak. Rovnako opak je pravdou, pokiaľ ide o tvrdenie v odvolaní, že v ich zariadení nemá pozbavená potrebnú starostlivosť, že nie je spokojná, nie sú tam dobré vzťahy a pod.. Ich zariadenie vytvára pozbavenej domov v posledných desiatich rokoch jej života. Z týchto dôvodov navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal rozhodnutie súdu prvého stupňa aj s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ani na potvrdenie, ani na jeho zmenu, preto ho podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a písm. h/ O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie, alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 120 ods. 2 O.s.p. vo veciach, v ktorých konanie možno začať aj bez návrhu, ako aj v konaniach o povolenie uzavrieť manželstvo, o určení a zapretí rodičovstva, o osvojiteľnosti, o osvojenie, vo veciach obchodného registra a v konaniach o niektorých otázkach obchodných spoločností a družstiev (§ 200e), súd je povinný vykonať ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu, hoci ich účastníci nenavrhli.

Z uvedeného zákonného ustanovenia nepochybne vyplýva, že konajúci súd je povinný dbať na to, aby skutkový stav zistil čo najúplnejšie, rozhoduje, ktoré z navrhovaných dôkazov treba vykonať a vykonať iné dôkazy, než sú navrhované.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako a vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. O uvedenú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Vady spôsobujúce zmatečnosť súdneho konania, môžu nastať aj pri samotnom vydávaní rozhodnutia ako dôsledok absencie niektorej jeho podstatnej časti. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti v prípade úplne chýbajúceho

skutkového stavu a právneho posúdenia veci ale rovnako aj diametrálnou rozpornosťou výroku rozhodnutia s jeho dôvodmi, vecnou rozdielnosťou medzi vyhláseným rozhodnutím a jeho písomným vyhodnotením ale aj rozpornosťou jednotlivých výrokov rozhodnutia. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnutné takéto rozhodnutie zrušiť, najmä z hľadiska ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu, na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd). Samotné súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a v súlade jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku.

Odvolací súd vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení a uvedených úvah po preskúmaní spisu a konania, ktoré predchádzalo vyhlásenému rozhodnutiu, dospel k záveru, že konajúci súd sa dôsledne neriadil uvedenými ustanoveniami, predovšetkým ust. § 120 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého súd je povinný vykonať všetky dôkazy, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, hoci účastníci ich nenavrhlí (zásada vyšetrovacía) a zásada voľného hodnotenia dokazovania zakotvená v ust. § 132 O.s.p. neznamena, že by súd vo svojom rozhodovaní mal na výber, ktoré z vykonaných dôkazov vyhodnotí, a ktoré nie, alebo o ktoré z vykonaných dôkazov svoje skutkové závery oprie a ktoré opomenie. Súdy sú podľa ust. § 132 O.s.p. povinné vysporiadať sa so všetkým, čo vyšlo v priebehu konania najavo, ak to má vzťah k prejednávanej veci. Ak túto povinnosť súdy nerešpektujú tým, že sa so zistenými skutočnosťami nezaoberajú vôbec alebo sa nimi vyporiadajú nedostatočným spôsobom, má to za následok vadu konania premietajúcu sa ako zásah do ústavou zaručeného práva na spravodlivý proces a súdnu ochranu. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd je podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p. povinný v odôvodnení uviesť, ktoré skutočnosti boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov, alebo inými zákonom ustanoveným spôsobom podľa jeho názoru preukázané a ktoré nie. Svoj výklad o tom, o ktoré dôkazy oprel súd svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa riadil pri ich hodnotení, musí prispôbiť konkrétnym okolnostiam každej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci a v odôvodnení ho uviesť tak, aby jeho závery o podstatných skutočnostiach neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jasným a výstižným vysvetlením, ktoré skutočnosti konajúci súd považoval za preukázané a ktoré nie, sa rozumie postup, v ktorom súd musí potrebné údaje, výklady a závery formulovať v odôvodnení rozhodnutia vlastnými slovami, iba tak môže byť odôvodnenie stručné, jasné a v odvolacom konaní preskúmateľné a nie postup, ktorým iba deklaruje dôkazy a doslova opíše výpovede účastníkov konania, resp. závery znaleckého posudku bez ich dôsledného vyhodnotenia. Odvolací súd tiež poznamenáva, že znalcovi zásadne nepatrí vyjadrovať názor na prejednanú vec, prípadne navrhovať úpravu pomerov účastníkov konania a súd v rámci hodnotenia dôkazov nie je oprávnený posudzovať znalecký posudok z hľadiska jeho odborných záverov, pretože k tomu nemá požadované odborné vedomosti, ale nemusí ho akceptovať v prípade, ak závery znalca by nezodpovedali skutkovým zisteniam, resp. by boli v rozpore so zásadami logiky, prípadne prekračovali rámec odborných skutočností.

Súd prvého stupňa pri rozhodovaní v tejto právnej veci dôsledne nerešpektoval právo účastníka konania na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré je súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva podľa čl. 6 Dohovoru ak v odôvodnení napadnutého rozhodnutia jasne a výstižne nevysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, neuviedol, akými úvahami sa riadil, keď návrh navrhovateľky na zmenu opatrovníka pre nesvojprávnu F. Y. zamietol. Účastnícke výpovede nekonfrontoval s listinnými dôkazmi, nevyhodnotil závery znalkyne R.. P. Q. a R.. I. E., iba stručne uviedol ich obsah a v odôvodnení rozhodnutia sa obmedzil iba na všeobecné konštatovanie, že na základe vykonaného dokazovania, hlavne znaleckého dokazovania, dospel k záveru, že zmena opatrovníka pre F. Y. pozbavenú spôsobilosti na právne úkony, nie je v jej záujme a ani len nenaznačil, aké úvahy ho viedli k záveru, že navrhovateľka pre zdravotný stav a starostlivosť o mentálne postihnutého syna nie je schopná zabezpečiť pozbavenej adekvátnu starostlivosť, najmä pravidelné poberanie liekov, v dôsledku čoho by mohla sebe alebo svojmu okoliu ublížiť. Súd prvého stupňa rovnako opomenul porovnať pomery, resp. skutkový stav, z ktorého vychádzalo rozhodnutie Okresného súdu Rožňava z 11.8.2005 sp. zn. 5P 32/2005, ktorým bol nesvojprávnej F. Y. ustanovený opatrovník J. - Domov sociálnych služieb I. so skutkovým stavom v čase terajšieho rozhodnutia, v dôsledku čoho ani nezistil, či je dôvod uvoľniť z funkcie doposiaľ ustanoveného opatrovníka a ustanoviť za opatrovníčku nesvojprávnej navrhovateľku. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že opatrovník osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony ustanovený podľa § 192 ods. 1 O.s.p. zastupuje opatrovanca pri právnych úkonoch, na ktoré opatrovanec nie je spôsobilý podľa rozhodnutia

súdu o pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Z uvedeného však nemožno vyvodiť, že opatrovník má povinnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o opatrovanca, ale jeho právom a povinnosťou je (v prípade úplného pozbavenia spôsobilosti na právne úkony opatrovanca) zabezpečiť opatrovancovi potrebu bývania, zdravotnej starostlivosti, osobnej asistencie alebo zastupovanie pri všetkých právnych úkonoch a nakladaní s majetkom. Vzhľadom na uvedené je argumentácia navrhovateľky, ktorou odôvodňuje potrebu zmeny opatrovníka nesvojprávnej mylná a vedie k nesprávnym záverom, pretože o zabezpečení osobnej starostlivosti o osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony nie je oprávnený rozhodnúť súd a toto oprávnenie patrí výlučne ustanovenému opatrovníkovi, ktorého plnenie povinností súd sleduje v súlade s ust. § 180 ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 193 O.s.p.. Odvolací súd tiež poznamenáva, že súd môže pozbať ustanoveného opatrovníka funkcie len z dôležitých dôvodov, a to aj bez návrhu na základe zistenia, že opatrovník si neplní riadne svoje povinnosti pri starostlivosti o osobu, ktorej bol ustanovený (§ 193, § 178 ods. 1 O.s.p.). Na ustanovenie za opatrovníka osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony nie je právny nárok a súd pri ustanovovaní opatrovníka prihliada predovšetkým na osobnostné predpoklady osoby, ktorá má byť ustanovená za opatrovníka nesvojprávneho, a či možno dôvodne predpokladať, že funkciu opatrovníka bude vykonávať v súlade so záujmami opatrovanca. Na výkon opatrovníka dohliada z úradnej povinnosti súd, ktorý kontroluje činnosť opatrovníka pravidelným preskúmaním hospodárenia opatrovníka s majetkom opatrovanca, prešetrovaním starostlivosti o opatrovanca aj prostredníctvom orgánov obce, kde má opatrovanec svoje bydlisko a rozhoduje o schválení, prípadne neschválení právnych úkonov v iných ako bežných veciach týkajúcich sa opatrovanca, ktoré opatrovník vykonal (§ 179 O.s.p.). Konajúci súd tým, že vydal nepreskúmateľné a neurčité rozhodnutie, ktoré je na základe chýbajúceho skutkového základu nezrozumiteľné, odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a súčasne odvolaciemu súdu táto vada bráni v naplnení jeho preskúmavacej právomoci, čím je založený ďalší dôvod pre zrušenie rozhodnutia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., pretože súd prvého stupňa dôsledne nevykonal dokazovanie na zistenie podstatných skutočností potrebných pre rozhodnutie o návrhu na zmenu opatrovníka pre nesvojprávnu F. Y. a preto vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd musel preto zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a vec vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom bude jeho povinnosťou náležite zistiť skutkový stav veci, vyhodnotiť účastnícke výpovede a tieto náležite skonfrontovať s listinnými dôkazmi, rovnako náležite vyhodnotiť závery znaleckých posudkov, dôsledne porovnať pomery, resp. skutkový stav v čase predchádzajúceho rozhodnutia o ustanovení opatrovníka nesvojprávnej so skutkovými okolnosťami v čase terajšieho rozhodnutia, vysporiadať sa so všetkými odvolacími námietkami navrhovateľky a získané dôkazy opäť vyhodnotiť podľa ust. § 132 O.s.p., právne posúdiť podľa relevantných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, opäť rozhodnúť o návrhu navrhovateľky a rozhodnutie odôvodniť vo všetkých jeho výrokoch (vrátane návrhu na úpravu styku) v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. tak, aby bolo rozhodnutie spätne preskúmateľné, zrozumiteľné, presvedčivé a logicky správne.

Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti touto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.